

כתבי סביבה צעירים (YRE)

חברת עבודה בנושא בטחון תזונתי ושינויי אקלים
(גילאי 11-16)

שם:

ברוכים הבאים ל-YRE!

Young Reporters for the Environment

כתבי סביבה צעירים

אתם מצטרפים לתוכנית מנהיגות סביבתית שבה נוער מלמעלה מ-40 מדינות בעולם, חוקרים סוגיות סביבתיות, מדווחים עליהם, מעוררים השראה ומניעים את הקהילה לפעולה.

חברת העבודה הזו, תדריך אתכם דרך ארבעת שלבי תכנית ה-YRE: לחקור, למצוא פתרון, לדווח, ולהפיץ. שלבים אלה יעזרו לכם לפתח מיומנויות חדשות, לחולל שינוי במקום מגוריכם ולשתף את הרעיונות וההצעות שלכם עם אחרים.

בסוף העבודה, אם תרצו, ניתן להגיש את הפרוייקט שלכם לתחרות הבינלאומית של YRE, מקום בו הסיפורים שלכם מקבלים במה בינלאומית. אבל זכרו: YRE זה לא רק התחרות. המטרה היא ללמוד, להנהיג, ולהוביל לשינוי אמיתי.

ביטחון תזונתי ושינויי אקלים

לכל ארוחה שאנחנו חולקים יש סיפור. היא משקפת את המקום שבו אנחנו חיים, את הערכים שלנו, ואת הדרך שבה אנחנו בוחרים לשמור על כדור הארץ ועל האנשים שתלויים בו.

הקרן לחינוך סביבתי (FEE) בחרה להתמקד בנושאים אלו בתחרות הבינלאומית של YRE לשנת 2026 באמצעות פרויקט PLAN'EAT. יוזמת PLAN'EAT היא יוזמה אירופאית המקדמת תזונה בריאה, מגוונת ובת קיימא, על ידי חיבור בין בחירת המזון לפעולה אקלימית, להגנה על המגוון הביולוגי ולשוויון חברתי. דרך החיבור בין PLAN'EAT ל-YRE, אנו שואפים להראות כיצד עשייה קטנה ומקומית בתחום המזון מסוגלת לעורר שינוי בהיקף רחב.

הנושא השנה שם דגש על ביטחון תזונתי מכל הזוויות – דרך הצבעים, התרבויות והסיפורים האישיים. זוהי הזמנה לחקור כיצד לכל צלחת, לכל בחירה ולכל אדם יש את הכוח להשפיע על עתיד המזון.

אני בוחרת אוכל
שעוזר לכדור
הארץ.

בחר נושא לחקר

בחרו נושא המקשר בין אוכל לשינויי אקלים ומשמעותי בקהילה שלכם. הבחירה שלכם תקבע על מה תעבדו בהמשך. ✓

- תזונה ובריאות** - כיצד אתם בוחרים את גודל המנות שלכם ביומיום? האם מזון מבוסס צמחים? האם מזון מעובד?
- בזבז ואובדן מזון** - מה מבזבז ולמה? כמה לא נאכל?
- מערכות מזון** - מהחווה לצלחת: מאיפה מגיע האוכל שאתם אוכלים?
- טביעת רגל של המזון** - מהי ההשפעה הסביבתית של המזון שאתם אוכלים?
- תוויות מזון ואריזות** - מה תוויות אומרות לנו? עד כמה המזון מעובד? עד כמה האריזה בת קיימא?

שלב 1: חקירה

לאחר שבחרתם נושא להתמקד בו, אפשר להתחיל. חפשו רעיונות בבית הספר, בבית או בקהילה.

משימות:

רשמו 3 אתגרים הקשורים למזון שלדעתכם ניתנים לפתרון.

1. _____
2. _____
3. _____

ציירו או תארו דוגמה אחת.

מדוע הנושא הזה חשוב לאנשים סביבך?

מי או מה עלול להיות מושפע ביותר (טבע, אספקת מים, חקלאים, משפחות)?

מה היה קורה אילו איש לא היה מתמודד עם האתגר הזה? ומה היה קורה אילו כולם היו ממשיכים ליישם שיטות עבודה נכונות?

שלב 2: מציאת פתרונות

כתבים טובים אוספים מידע מאנשים ועובדות אמינות. נסו לחפש כמה שיותר מידע על הנושא שבחרתם באמצעות שאילת שאלות, איסוף נתונים וקולות אותנטיים מהשטח. לדוגמה:

- אם אתם חוקרים בזבז מזון: כמה נזרק בבית הספר או בבית?
- אם בוחנים מזון מעובד: מה חושפות תוויות הסימון התזונתי?
- אם אתם חוקרים את טביעת הרגל האקולוגית של המזון, האם תוכלו למצוא נתוני פליטות מייצור או נתוני צריכת מים?
- מהן דרכי הפעולה וההתנהגויות הטובות הקיימות בקהילה?

משימות:

רשמו שתי שאלות שתוכלו לשאול אנשים בקהילה שלכם בנוגע לנושא שבחרתם.

1.

2.

מצא 2 עובדות מהספרייה, מורה, חדשות או אתר אינטרנט מהימן.

איך אפשר לבדוק אם עובדה אמינה?
טיפ: עובדה מהימנה מגיעה לעתים קרובות ממומחים או מארגונים בעלי מוניטין - כגון דו"ח של האו"ם או מחקר מדעי.

האם התופעה הזו קורית גם במדינות אחרות? אם כן, היכן?

למי בקהילה שלך עשויים להיות רעיונות לפתרון?

מה הרעיונות שלהם לפתרון זה?

מהן הנקודות הטובות ומהן הנקודות הרעות של הפתרון המוצע?

שלב 3: דווח

במסגרת תכנית ה-YRE ניתנת לכם הזדמנות לשתף את הסיפור שלכם בדרכים שונות. ודאו שהכתבה שכתבתם מסבירה בבירור את הנושא שבחרתם ומדוע הוא חשוב. חשבו על:

- האם משהו הפתיע אתכם במהלך המחקר?
- מה אתם רוצים שאנשים יעשו לאחר קריאת/צפייה בכתבה שלכם?
- האם תיעוד ויזואלי יכול לעזור להמחיש את הבעיה המתוארת (כמו צילום בודד או סיפור בתמונות עם כיתוב מלווה)?

משימות:

הקף דרך הצגת הנושא שבחרתם:

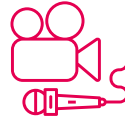
כתבה

תצלום

וידאו

קמפיין

טיוטת כותרת העבודה:

איזה מסר חשוב לכם להעביר לקהל?

עם מי תרצו לשתף את הכתבה שלכם?

איזו תמונה או מילות מפתח ימשכו את תשומת הלב?

סיימו עם טיפ אחד למזון בר-קיימא (הצעה מעשית כמו "סירוב לקנות תוצרת שאינה מקומית או עונתית") כדי לעזור להפוך את הקהילה שלכם לירוקה.

שתפו את הטיוטה או הרעיונות שלכם עם חבר לכיתה או עם המורה שלכם לקבלת משוב. אילו שיפורים או רעיונות חדשים קיבלתם מהדיון?

סיימו להכין את הטיוטה שלכם!

שלב 4: הפצה

מסר חזק מועבר לאנשים הנכונים.

משימות:

כתבו 2 מקומות שבהם תוכלו לשתף את עבודתכם.

1.

2.

מי יכול לעזור לכם להפיץ את הסיפור הלאה (מורים, חברים, מנהיגות מקומית)?

איך אתם יכולים לדעת אם המסר שרציתם להעביר, הצליח לעשות שינוי?

מהו הצעד הבא שתוכלו לנקוט לאחר שיתוף הכתבה שלכם?

לפני סיום העבודה, ודאו שהדיווח:

- רלוונטי לנושא
- מבוסס ראיות (עובדות וראיונות מצוטטים)
- גישה יצירתית
- תקשורת ברורה
- בעל השפעה (כולל קריאה לפעולה)

המסע שלי ב-YRE

תכנית ה-YRE נותנת לכם הזדמנות לשתף את הסיפור שלכם בדרכים שונות. ודאו שהדוח שלכם מסביר בבירור את הנושא שבחרתם ומדוע הוא חשוב. חשבו על:

נתתי השראה...

דיווחתי...

שאלות המשוב שלי:

התכנית נותנת לכם הזדמנות לשתף את הסיפור שלכם בדרכים שונות. ודאו שהכתבה שלכם מסבירה בבירור את הנושא שבחרתם ומדוע הוא חשוב. חשבו על:

מה הדבר הכי חשוב שלמדתי על אוכל ואקלים?

איזו מיומנות תרגלתי הכי הרבה במהלך העבודה (חשיבה ביקורתית, כתיבה, עבודת צוות, יצירתיות, ביטחון עצמי)?

איך ההרגשה להוביל פרויקט שיכול לעזור לקהילה שלכם?

פעולה אחת שאני רוצה להמשיך לעשות כדי להפוך את הקהילה שלי ליותר מקיימת

הצעדים הבאים שלי ב-YRE

המורה שלכם עשויה להציע הצעות שיעזרו לכם לפתח את הרעיון שלכם לכתבה לאחר שתבחן אותו. השתמשו במרחב הזה כדי להרהר במשוב שלהם ולהחליט מה תרצו לעשות הלאה.

● דבר אחד שהם אהבו בעבודה שלי:

● הצעה אחת שהם נתנו לשיפור:

● משהו שאני רוצה לעשות בהמשך (סמנו אחד או יותר):

להמשיך לעבוד על הכתבה שלי

לשתף עם מישהו חדש (משפחה, חבר)

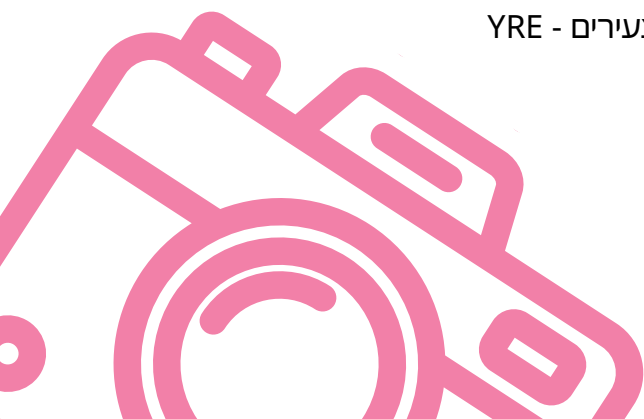
להגיש את העבודה לתחרות הישראלית של כתבי סביבה צעירים - YRE

לנסות רעיון חדש בהתבסס על המשוב שקיבלתי

להתחיל לפעול בנושא בבית הספר או בקהילה שלי

מקורות:

<https://www.ecoschools.global/planeat-project>

הקרן לחינוך סביבתי (FEE) נוסדה בשנת 1981. FEE הוא אחד מארגוני החינוך הסביבתי הגדולים בעולם, עם למעלה מ-110 ארגוני חברים ב-85 מדינות. עם 40 שנות ניסיון רב בתחום החינוך הסביבתי, התוכנית האסטרטגית שלנו - GAIA 20:30 - מעניקה עדיפות לפעולה בנושא אקלים בכל חמש התוכניות שלנו, כדי להתמודד עם האיומים משינויי אקלים, אובדן המגוון הביולוגי וזיהום הסביבה.

PLAN'EAT הוא פרויקט מחקר של Horizon Europe, במימון הנציבות האירופית, שמטרתו לשנות מערכות וסביבות מזון לעבר התנהגות תזונתית בריאה ובת קיימא.

אקואוּשן היא עמותה סביבתית ימית שהוקמה בשנת 2002 על ידי מדענים ואנשי סביבה, במטרה לקדם את השמירה על הסביבה הימית והחופית באמצעות: קידום מחקר, חינוך סביבתי ופעילות קהילתית נרחבת. אקואוּשן היא הנציגה של ארגון FEE בישראל ומפעילה בישראל את תכנית 'כתבי סביבה צעירים' (YRE).

פרטי קשר:

אקואוּשן, כפר הנוער הדסה נעורים, בית ינאי, טלפון: 09-7774701
www.ecoocean.org education@ecoocean.org

CONTACT
 Foundation for
 Environmental Education
 Scandiagade 13
 2450 Copenhagen
 Denmark

info@fee.global
www.fee.global

CONTACT
 Foundation for
 Environmental Education
 Scandiagade 13
 2450 Copenhagen
 Denmark

education@fee.global
www.ecoschools.global

CONTACT
 PLAN'EAT is a Horizon
 Europe research project,
 bringing together 24
 partners, running from
 September 2022 to 2026.

jessica@fee.global
www.planeatcenter.com

Education toolbox © 2025 by FEE is licensed under CC BY-NC 4.0

